Candianus

de origine animantium, peccati, mortis ac poenitent.

(1577.)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

53. – 38.

LN 478

M

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DE
AN
TR
IN
CA

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

DE ORIGINE

ANIMANTIVM, PEC-
CATI, MORTIS AC
Pœnitentiæ &c.

TRANSLATIO HARMO-
nica ex ſacro codice.

IN GRATIAM SPECTABI-
lis & ampliſsimi Senatus
Hafnienſis.

CANDIANO AVTORE
ſepties interfecto.

HAFNIÆ,
Impreſsit Laurentius
Benedictj.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

SPECTABILIBVS, MAGNIFICIS, ET CLARISSImis viris, D. Proconſuli, conſulibus, & Senatoribus Hafniæ.

VLTRA SCRIPTVS, Autor

S. P. D.

POſt diuerſas luſtratas regiones, cum in hanc ſeptentrionalem, relicta nuper Polonia, & Pruſsia, venerim: diligentiſsime ſtudui inſtructionem geſtorum onnium, & attentatorum in Pruſsia, in ſcriptis dari S. R. M. Daniæ Noruegiæ, Gothiæ & Vandalorum, Regiq; veſtro clementiſsimo intendens ampliora ſequi, ſi occaſio talis mihi offerebatur, qualem expiſcabar. Sed quouiam latet anguis in herba, nec quod ego iutelligo futurum, omnino ſperatur, donec experientia probet: coactus fui cedere tempori probaturo reliquum. Interea cum hîc agam, cupidus quibuscunq; grauiſsimis viris, quales hic aliquos agnoui, complacere: has meas lucubrationes decreui, ſacro & Sancto huic Senatui, tanquam cultori virtutum, iu longam mei memoriam, dedicare: fretus ipſius gratitudine, fama, & amplitudine. Cui felicia omnia â Deo precor, & ad Neſtoreos annos, in gloriam Dei valere.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

DE ORIGINE
COELESTIVM, ET TERRESTRIVM OMNIVM
(iuxta Moyſem) ſimplici P. in cunctis dictionibus.

Memorato N. autore.

PRincipiò, plaſmare Polum, præcelſa Poteſtas
Propoſuit, properè perficiendo plagas. Penſum primi diei
Ponto, partitur poſthac, pauimenita plagarum
Princeps, perductus perpete parte poli. Penſum ſecundi.
Pomiferam, promit præbentem pabula plantam,
Progenerare probans, pro paritate phyſis. Penſnm tertij.
Pacto proinde Polo, Princeps pollere petiuit
Phæbem, poſt Phæbum, perpetuas pleades. Penſum quarti.
Poſtmodo præcepit, pecudem producere pullos
Præbentes pura propietate pecus. Penſum quinti.
Protogenem proprio plaſmat phantaſmate porrò:
Plurima proſpiciens perfabricaſſe probè. Penſum ſexti.
Proin Princeps pauſat. Poſtq̃ penetrabile pneu-
Puluere patrarat. Plaudite poſco patres. (ma, Penſum Sabathi.

INTERPRETATIONES RATIONABILES PRO RUDIORIBUS ADOLESCENTULIS
(printed: INTERPRETATIONES RAtionabiles pro rudioribus adoleſcentulis)

PRæcelſa poteſtas propoſuit plaſmare polum; ſcilicet Deus decreuit creare cœlum:

 pro-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

propere perficiendo plagas. ſcilicet continuando terram. Hæc eſt ergo intelligentia. Principio Deus propoſuit creare Cœlū : propere faciens quoq; terram. Penſum primi diei. Princeps partitur pauimenta plagarum ponto. Scilicet Deus diuidit firmamentum terræ ab aquis. Penſum ſecundi diei. Promit plantam pomiferam præbentem pabula : ſcilicet promit arbores, reddentes fructum, iuxta naturam ſuam. Penſum tertij diei. Pacto proinde polo petiuit pollere Phæbem poſt Phæbum &c. Scilicet poſt iædificatum cœlum, Deus iuſsit Lunam & ſtellas poſt Solem reſplendere. Cætera ſunt clariora, præter hoc. Protogenem plaſmat proprio phantaſmate : videlicet Deus creat primum hominem propria imagine. Quæ, lectori licet tyroni ſatisfieri puto.

DE

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

DE ORIGINE

PECCATI (IVXTA MOYSEM) ſimplici P. in cunctis dictionibus.

Memorato N. autore.

a PRima puella polũ, poterat b peragrare pater. Liberũ ar-
Peccando poterat præcipitare Polo. (num bitrium.
Propterea c Python, poſtremi d præco profundi Inuidia ar-
Pernitiem propriam proſiliJſſe, parat. bitriJ.
Perpetui e Phyſicõ (pergens) penetrare parentis Potentia in
Poſt paſtum pomum pulcra puella potes. uidiæ.
Perſpiciens portenta, f Pater pernobile pomum Mendaciũ
Præſcindi prohibet, præteriJſſe probat. potentiæ.
Pulcra puella pauet, peredendo pabula pomi Timor men
Propter perfidiam præcipitare Polo. daciJ.
Poſtea perguſtans pomum, Pythone peracri Peccatum
Perfida polluitur, plena pudore, parens. Timoris.
Poſt paſtum pomum, piguit peccaſſe puellam Inobedien-
Perſuaſam puerum, perſtimulare, g parem. tia peccati.
h Pragmata Pythonis (profert) potiora parentis Dolus pec-
Pragmatibus pando. Percipe poma precor. cati.
Perfice, perge, proba. Paſtum prodeſſe putato Periurinm
Pomum. Pol poteris promere plura patris doli.
Prognatus pauitat, pranſus populabile pomum, Pœnitentia
Præcipitis, pœnas, promeruiſſe probri. periurJ.
ProfiliJt poſthac. Præſtat parere parentis Animad-
Præcepto: præſtat perſeuerare prece. uerſio pœ
nitentiæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Affectꝰ animaduerſiõis — *Proſequitur pſeudo planctu, peruerſa puella*
Periurans Phyſicon proſiliiſſe poli.

Falſũ iudiciũ affectuũ — *Prob i peccatorem primò parere pudebat,*
Præmia, poſcenti pernitioſa premi.

Confeſsio iudicij. — *Poſtremo patitur, prauæ placuiſſe precanti,*
Perguſtans pomum perniciale Polis.

Condemnatoria confeſsionis. — *Prærupto pomo, properè peccaſſe putauit.*
Peccator: pergens: pando pericla proci.
Peccaui: patiar, propriæ, præconia pœnæ:
Pertenebare plagas, pallida Parca parat.

INTERPRETATIONES RATIONABILES PRO RUDIORIBUS ADOLEſCENTULIS.

PVella [a] prima: ſcilicet ipſa Eua, reſpectu primæuæ ætatis. [b] Peragrare polum Paternum: ſcilicet gloriari. Vidimus enim omnia cœleſtia continuo peragrare. [c] Python id eſt ſerpens. [d] Præco poſtremi profundi, eſt epitheton ſerpentis, qui cauſam peccati inueniens ſeipſum offendit. [e] Phyſicon id eſt arcana naturæ. [f] Pater ideſt Deus. [g] Puerum parẽm, ſcilicet Adamum parem forma ipſi Euæ. [h] Phragmata Pythonis: ſcilicet actiones ſeu conſilia ſerpentis experta ſum meliora operibus Dei. [i] Peccatorem pudebat parere poſcenti premi pernicioſa præmia: ſcilicet Adamum pudebat obedire petenti induci in tentationem. [k] Perterebrare plagas Parca parat, ſcilicet, Mors vniuerſum mundum falce ſua ferire iam poterit.

DE

DE ORIGINE

MORTIS (IVXTA MOYSEM)

Simplici P. in cunctis dictionibus.

Memorato N. autore.

Protogenē a *princeps* b *plenus pietate profatur*	Querela cō
Peccatum, planctu, præteriiſſe putas?	tra Adam.
Peccaſti petulans? patratô piacula parta	Reprehen-
Prauato pomo, pernicioſe puer.	ſio ſceleris.
Proinde puer planctu profert. Paraſita puella	Excuſatio.
Perſuaſit peragi, prodigiale probrum.	
Poſthuma periurans peperit poppiſmata. Prin-	Stimulatio.
Peccaui, probrum parce perinde precor. (*ceps*	
Plenipotens pergit, peccati præmia præſtans:	Querela cō
Poſthuma peccaſti? perſtimulare phtyſi.	tra Euam.
Perge puella procax. Planctus præfige peroſos.	Reprehen-
c *Procliui partu, purificato plagas.*	ſio.
Paſſa, perorauit Python, peccata: piatrix-	Excuſatio.
Proclamans prodit, perde pericla pater.	
Proſequitur Princeps. Python præbeto puellæ	Sentētia cō-
Pœnas, proſtratus præcipitante pede.	tra ſerpentē
Poſt peccatricem plenam pallore profatur:	Sentētia cō-
Partu, peccatum pertenebrare para:	tra Fœminā
d *Parebis puero, præbebis* e *pocula, plena*	Pœna
Parturiens pareſi. Percrutiâre procax.	
Poſt puerum præſtat. Precibus peccare puellæ	Sententia
Parue puer pateris? Paſcere pane pudens.	contra ma-
	rem.

 f *Paſcere*

Pœna. *Paſcere f pane pudens, priſco pædore, patrato.*
Plecte g puellarum pectora pone phrenes.
Poſſeditote plagas, proprio pædore, peremtas:
Percrebris penſis, participate penu.
Pythonem, Princeps porro pauimenta puellæ
Præfixit: pænæ ponderitate paris.
Peſſundat pſeudum Pythonem, parte profunda:
Proin, peccatores poſſe perire, probat.
Poſſe perire probat peccando. Pergere, plenis
Protogenes, precibus, poſſe perinde polum.

INTERPRETATIONES RAtionales pro rudioribus adoleſcentulis

a PRotogenem: ſcilicet Adamum hominem primum. b Princeps: ſcilicet Deus qui eſt generaliſsimus princeps omnium. c Procliui partu purificato plagas: ſcilicet partu virginis mundus purificabitur. d Parebis puero: ſcilicet ſexus fœmineus ſubijciatur mari e Præbebis pocula: ſcilicet famulaberis tanqꝫ ancilla. f Paſcere pane pudens priſco pædore patrato: ſcilicet tu debebis paſci pane proprijs laboribus ſudoribuſqꝫ acquiſito. g Plecte puellarum pectora pone phrenes: ſcilicet creſcite & multiplicamini. Plectere enim puellas idem ſignificat in actione. Cætera ſunt clariora.

DE ORIGINE

PÆNITENTIÆ (IUXTA MOYſem) Simplici P. in cunctis dictionibus.

Memorato N. autore.

*PRinceps præbuerat * pertenſa piacula primis* Lex ex natura.
Palladio pulſis, a *pondera penſa polis.*
b *Promittunt profugi, peccata piare precati.* Pœnitentia ex lege.
Poſt pænas paſſas, proſperitate peti.
Peccatum partu promiſit parcere, Princeps. Homo ex Pœnitentia
Protogenes poſthac progenuere phylon.
c*Prognatus proaui paritur paricida, propinquũ* Homicidiũ ex homine.
Progenie perdens, peſtiferè proprium.
Proclamat princeps. Primum, paricida proteruè. Iuſtigator er homicid:
Perdis panagium, perfidioſe pugil?
Perge procul: peragra patrias: perlabere pontum. Sentẽtia ex inſtigator.
Protulerat, preimar, prout paricida, d *procax.*
Promeritis pænis, paricidam, e *plura piabit* Miſericordia ex ſent.
Phyltra, (Pater), perimens poſteriore plaga.
Primæuam, prohibens perdi putredine prolem, Subſidlum ex Miſeric.
Princeps prognato f *palmipedale plicat.*
Poſthuma proin peperit, plenũ probitate puellũ: Seth ex ſub.
Perpetui, proles peruenienda, Patris, Filij SEth ex Deo.
Poſtera progenies profertur proinde parentis:
Profertur pariter prima propago proci. proci ex hõ.
Prima prole proci, poſthac perpulchra propago Adulteriũ ey Proco.
Patris polluitur, parturiente probrum.
Progenuere Phtyſi: populos. Paricida profanat Impietas ex adulte.
Pantacratoris, prodita pacta palam.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Idolat: ex impietate.
Poſtpoſuere patris præceptum, pacta, piamen:
Pruritus pathicos, perdita phana probant.

Diluuium ex idolatria
Perdita phana patris, poſtquam patuere, peroſa
Perdita plebs, pluuia pergrauiore perit.

Arca Noë ex diluuio.
Plebs populoſa perit, pluuijs proſtrata. Precatrix
Præſtiterat proles, præradianda polum.

Proles Noë ex Arca.
Poſtera progenies, precibus, potuere, peracres
Perlabi pluuias: progenerare Phylon.

Vates ex prole Noë
Progenerare patres, pura probitate, potenteis
Pandere perpetui, plegmata prima, patris.

Chriſtus ex vatibus.
Pandere Peccatum pomi: portenta priorum
Pandere, pro partu, precipitare probrum.

Cæſar animaduertat Chr: Eccle:
Plenipotens, porrò, populorum pande patrono
Præſidium, proprij pontificale PETRI.

INTERPRÆTATIONES RAtionales pro rudioribus adoleſcentulis.

* PErtenſa piacula ſcilicet auguſtias patienter ferendas. [a] Pulſis pondera penſa polis: ſcilicet pulſis in mundum. Mundus n. à duobus polis ſuſtinetur. [b] Promittunt profugi piare: ſcilicet ſuſcipere onus patientiæ, ſpe gloriæ. [c] Prognatus proaui, ſcilicet Caim primõgenitus antiqui patris. [d] Procax ſcilicet peſsimus Caim. Plura [e] Phyltra promeritis pœnis: ſcilicet maiorem pœnam crimine. Septuplo .n. puniendus erat. [f] Palmipedale, ſignum in Caimo. Neceſse enim erat ſic fieri propter longum exilium ſuſcipiendum. Cætera autem ſunt clariora.

RE-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

REDEMTIO-
NIS HVMANÆ (IVXTA Matthæum) Simplici P. in cunctis dictionibus.

Memorato N. autore.

Poſtquam præterijt pœnas, patientia patrũ:	Iſraëlis iu-
Poſt peccatorum præmia parta plagis:	ſticia.
Porro palingeneſia patet precioſa parentis	Natiuitas
Perpetui: porro porta profunda perit.	Chriſti.
Porro patent portæ paradiſi: pabula pacis:	Silentium
Proin phariſeorum pſeuda problema pluunt.	Moyſis.
Proſilijt Procion. Poſcunt portententa potentes	Stella Viſa.
Primates patriæ. Protopropheta patet.	
Protopropheta patet, patulæ prognoſtica pacis	Meſsias.
(Pandunt propoſiti) Plaudite pace pij.	
Plaudite primates. Plebs. perpera plaudite. Py-	Dæmon
Proſterni prima perditione putat. (thon	vincitur.
Proin phariſeorum princeps, portenta priorum	Herodis
Permetuens, puerum perpete parte petit.	Tyrannis.
Præcepit perimi partum: peragrare profectos	Inobedien-
Pro puero. Priami præteriere probrum.	tia Regum.
Peruerſus princeps, perſuaſus perdere prolem	Inocentum
Perpetuam, pueros procubuiſſe probat.	cædes.
Proſiliunt pecudes Phariſei, perdere poſcunt	Perſecutio
Perpetuum, pura poſteritate, patrem.	hebraica.

Pere-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Afflictio. *Percruciabatur, prædone præhendebatnr:*
Plagas perpatitnr, Protopropheta pater.

Fletus Mariæ. *Plorabat perſæpe parens, pharatrata, propinquũ*
Perdi prognatum, plura profata palam.

Querela Mariæ. *Perfidior prætor, poteras prohibere, Pilate,*
Proluuie m peragi: percruitiare probas.

Clementia Christi. *Pronatus, patrem, plenus pietate profatur.*
Peccatum populis parce perinde precor.

Inſtigatio Phariſeorũ. *Præmia peſſundat phariſei parta, petentes*
Procumbi patrem proſperitate patrum.

Chriſti excuſatio. *Protopropheta pius profert: paradigmata plenæ*
Præbeo pace plagis: plebs pete pacta precor.

Chriſti gratitudo. *Porto pijs pacem: pietatem porrigo plebi.*
Promeriar propria pro probitate pati?

Chrtſti patientia. *Pro populis patiar pharetrata patibula? pangi*
Promeriar pternis? pegmate phaſma putar?

Chriſti miſericor: *Pſeudologi patiar phariſei probra? poroſæ*
Plebi peccanti, parce proinde pater.

Eccleſia. *Parrce pater popnlis. Plebs perfida pergite: pha-*
Propinor patrijs perpetuale Petro. (num

Carceratio Chriſti. *Percludit proprium, phylaca, phylaciſta prote-*
Patronum: poſcit pertenebrare polũ. (ruus
Princeps perpendens prauæ paradogmata plebi,
Perſonam propriam præcipitare petit.

Mors Chriſti. *Paſſio proinde patet, precio perducta peculi.*
Plecte pater pectus: pectora plecte puer.

Gradus ad Cœlum. *Plecte puella pedem: plectet præcordia pauper,*
Paupertate, potens, porro placere patri.

Præ-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Præſtantes, phani, paſtores prodite (poſco)
Perpetuis precibus perniciale probrum. — Doctores Eccleſiæ.
Plange puella, puer, pubes, procera propago,
Perplexum, patria perditione, patrem. — Lamentatio piorum.
Primæui patres plorarunt pace peremtum·
Patronum, pleades, parca planeta, polus. — Obſcuritas planetarum
Perdere promiſit princeps præconia praui
Prædonis propter perfidiam propriam. — Mors ſim fide.
Promiſit precium prædoni, parte perenni
Perpenſis precibus, proinde placere patri. — Vita ex fide.
Promiſit probitate pios potiore potiri
Perpete Palladio, poſteritate probros. — Pios beatos.
Peccanti pœuas, portendit, Pluto profundo.
Portendit, Princeps, præmia parta, polo. — Iudicium extremum.

CARMEN SYBILlinum.

Signa te ſigna temere me tangis & angis
Roma tibi ſubito motibus ibit amor.

ENIG-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

ENIGMA
ILKVSSII QVI ANNO 1538. CRACOVIÆ OBIIT, PER

vniuerſam Sarmatiam ſparſum licet
à nemine intellectum ſit.

VErius nunc moriens dicam quod viuens tacui
Quod verũ rarũq́ eſt ſeclũ terquinquies væ annũ quin-
Lapſáq́ totã ſparſã & in nihilũ frugẽ redactã (tum
Inerit fames toto nunquam auditura mundo
Tunc nec pullus nec auca nec non exbeſtijs vacca
Stridebit adulter quicunq́ ſimul cum luxurioſa ſemper
Tendent ad plagam vſq́ perditionemq́ mortis
Regnabit Sigiſmundus primus non auditos annos
Fremet contra filium infrenata bona
Sua capiens bona regni habere volens
Lugebit Turcaq́ habebit inſtanti Polonia
Non ui aut bello ſed pace quod habuit olim
Hunc denuo Auguſtus coronabit ſed regina peribit
Poſt non fiet nobilis tamen vnus ab aratro Adam
Ferri fulgore eorum quem fratrem olim habuere
Abſcindens Dei honorem ipſumq́ colore
Tam diu infernum patiar quouſq́ hoc fiet.

IN MOAB, TRIENNIO
poſt florem, interemturam.

LAus tua non tua fraus virtus non copia rerum
Scandere te fecit hoc decus eximium.
Conditio tua ſit ſtabilis nec tempore paruo
Viuere te faciat hîc Deus omnipotens.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

VTILISISMA, SV-
PER SPECVLVM SA-
XONVM, ET IVRA MAGDE-
burgenſium gloſa, ac moderatio: ſub titulo:

Συμβουλευτικον

SENATVI CRACOVIENSI,

iam luſtrum tradita ab vltra
ſcripto CANDIANO,
I. V. D.

Cum gratia ac Priuilegio illius
S. R. M.

Quæ cano, iura virum, proſit tibi ſcire, Senatus
Ius quia, perpetui, eſt munus, opusq; Dei.
Iuſtitiam cenſes animi, fore munia, recti:
In quibus vmbra Dei procubuiſſe ſolet.
Cuiq; ſuum tribui, ius dicitur: inde tueri
Quemlibet: & nullum lædere in orbe ſatum.
Lex hæc diuina à Paulo, dilectio fertur:
Quam, totius fidei, vult monumenta fore.
Spirituale tamen ius eſt, obedire parenti
Æterno: Sacris regibus, atq; ſolo.
Qui parere nequit, vel neſcit, habetur aſellus,
Non eſt, qui leges ſpernit, habendus homo.

Iuri

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Iuri rex paret. Deus eſt quia,iuſtius omni
    Ius ſuper. ô felix talis imago viro.
Væ tibi,qui fallis: non eſt, quem fallere,iuſtum.
    Fraus citat iniuſtos,enſe,bilance,manu.
Quid valet,ille minor ſum maximus ipſe. Putabis
    Cras,vt heri,ac hodie: ſemper adeſſe tibi?
Reſpice iuſtitiam: ſapies, &, habebis Olympum.
    Deſpice: tu dices, Dæmonis vmbra vocar.
Inquit enim vates,mutantur regna, forumq́;
    Læua iniuſtitia,crimine,fraude,dolis.
Iurgia quandoq́; intorquent ſolatia terræ,
    Vnde Auguſtinus, talia metra dedit.
Quiſquis amat,dictis,abſentum rodere vitam:
    Hanc menſam indignam,cenſeat,eſſe ſibi.
Lingua doloſa abſit. Pereant mendacia vulgi.
    Nam,mordere ſolet, vulgus inane,probos.
Quæ datur à prauis, laus eſt ea nulla, modeſto:
    Sontis in inſontem, probra nec vlla nocent:
Quid magis eſt homini fœda leuitate ſepulto
    Flebile , quam virtus,laus & honeſta viri?
Angitur inuidia, triſtatur imagine,qualem
    Diſſimilem ſpectat moribus eſſe ſibi.
Vos igitur moneo,qui regia iura tenetis:
    Diſcite iuſtitiam, diſcite iuris opes.
Dirigite obtuſas aures. Præcepta legantur
    Fixa animis veſtris,qualia habenda gero.
Inuiolanda fides,vobis erit,omnibus, vnum
    Præbendi auxilium,ciuibus vrbe,probis.

Ius

Ius quia iam mæret,varijs queriturq́ relictis
Ritibus à cæco iudice.Scito tamen.
Cum bis ſeptem annos ſaxo compleuit,habendus
Non indiſcretus iure , fideq́ ſua.
Contrahat,acquirat,diſponat, ematq́. Paterna,
Vendere pheuda tamen,ſeu mobile,ille nequit,
Antè annos plenos ter ſeptem ætatis. At illo
Tempore liber erit: ni datur vxor ei.
Fœmina iuncta viro, mulier vidua,atq́ puella;
Vt puer,ac amens, ſoluere iura nequit.
Ni iudex,pueri plenos agnouerit annos
Scire poteſt, infra cùm pilus imus adeſt.
Ante tamen tempus poterit ,tutore miniſtro,
Cumq́ magiſtratu, vendere: quando iuuat.
Ni iuuat: abſurdum eſt vendi. Cum iudice tutor,
Participes damni ſint: niſi rite gerant.
Iudicium eſt triplex. Prius eſt ciuile. Secundum
Fraudibus eſt mixtum: crimine tertium erit.
Iam duo prætereo; ſedenim ciuilia tracto.
Stet ciuile tamen,cùm ſcelus ante patet.
Nil ſine præcone incipies. Pars ergo citetur.
Sed ſint iudicio tempora ſcripta libris.
Quid vult pars actrix doceat,tempusq́ citatæ
Parti,& cui debet comparuiſſe foro.
Si tacet id præco; nulla eſt ſententia contra
Abſentem partem conſideranda bona.
Proteſtari etiám poterit: iudexq́ tenetur·
Quod reus,aut actor vult, ſtabilire notis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Si petet exemplum, expoſita mercede negari
Non vlli debet. Copia nanq; fides.
Iudicio, cogat iudex, durante, fidele
Depoſitum parti reſtitui ante diem.
Nil præter triduum peregrini cauſa trahatur.
Interea caueat prætor, abeſſe foro.
Succumbens iure, expenſas perſoluere parti
Victrici debet, dexteritate tamen.
Iuret pars victrix ſumtus feciſſe; ſed ipſam
Ob ſolam cauſſam, quando citata venit
Nec tamen obtineat quantum iurauit, & optat:
Nam taxator eo dehinc moderamen habet.
Quod patet expreſſè, non eſt iurare neceſſe,
Fert ſcelus æternis præmia iuſta focis
Eſt iuſiurandum parti plerumq; cauendum,
Nec niſi vis fuerit concilietur agi.
Pauperiem, quadruplex, quando feciſſe putatur:
Ni dominus ſoluet, damna ferentis erit.
Crimine cauſidicus falſouè euictus, ab omni
Abſit iudicio: ſed ſibi tutor eat.
Inſolitum fœnus non admittetur in vrbe:
Ne fænerator crimine creſcat eo.
Eſt melius tandem (fert textus) ſoluere ſontem:
Quàm damnare virum, qui nequit eſſe reus.
Iudicio ſiſtens iudex comitatus, an vnus,
Iuret iura prius, quam ſtatuiſſe velit.
Turpe quidem ſcelus eſt, fæmellæ parcere: quando
Hæc iuſiurandum conterit ore ſuum.

Teſtibus

Teſtibus,& quamuis conuinci, à iudice poſſit:
Iudex non audet, ſeu leuitate nequit.
Maſculus,vt pariter patrat periuria: crebrò
Plus tolerare datur: quam reprobare,ſcelus.
Cur? Non eſt rerum ratio: non ſuadet honeſtas
Non hominum probitas: nullaq; plena fides.
Amplius eſto nefas,quod vir perſæpe regatur
Fœmineo ſexu, proditus inſtar ouis.
Non tamen,id tangit communia commoda,propter
Utile priuatum,quod vir,vt optat,habet.
Intererit tantum, vos cuſtodire ſupremum
Ius,& honeſtatem ciuis,onusq; ſacrum.
Quale ſit hoc onus? En dixi: repetoq;: cauere.
Ne beneſuada, ſuper nos agat,ira Dei.
Ius male perceptum veſtra tellure fuiſſe,
Cauſidici ſola ſimplicitate,lego.
Nullius,hinc ſequitur,legis concordia. Quare
Iudex ignorat,cui tribuenda fides.
Interpres legum dubiarum, ſolus habetor
Legitimus veſter Rex: quia ſolus herus.
Hinc toties,quoties res poſtulat,inter abuſum,
Et ſenſum,legem, Rex renouare poteſt.
Actor vt inſtituet,quem vult, ad iura citari:
Non vocet actoris,ſed rei ad, ille,forum,
Iure tamen poterit contractus,vndiq; lati:
Iuxta chyrographum,quemq; vocare, ſuum.
Spiritualis homo,coram, ſtet iudice ſacro:
Ni quid,contra ipſum,criminis actor aget.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Quando fatetur opus,quod oportet teſte probari,
Cauſa fit & breuior,lucidiorq́; fide.
Cum negat,actori debetur origo probandi,
Ni probet,eſt liber protinus ipſe,reus.
Vt probat actor onus,ſibi iunctum à iudice:contra,
Non decet alterius conſiderare probam.
Iuramentum etenim vnius,alteriusúe, fuiſſet
Læſum(proh facinus)iuſtitiæq́; gradus.
Ciuilis quare ceſſabit quæſtio cuncta:
Donec ſit paſſum crimen,& omne ſcelus.
Teſteq́; conuicto pars det quoq; crimine pœnas:
Vt timeat falſa quiſq́; nocere proba.
Decretum quodcunq; poteſt,communis haberi
Lex: quia,vult legem,caſus inire nouam,
Ergo omnes caueant falſum. Sapientia prima
Eſt formido Dei,iudicis,atq; ſoli.
Non,inhoneſtus homo in teſtem admittatur honeſtũ
Improbus,aduerſus,nec ſit in vrbe, probum.
Pro domino,ſeruus nullus ſit teſtis habendus:
Nec contra: quoniam ius leuiora vetat.
Si tibi,amicitia,vel ſanguine,iunctus amicus
Teſtis erit,debet quaq; carere fide.
Non conſanguinei,non affinesq́; petantur
Contra aliquem,in teſtes: hos quia iura cauent.
Ciuili cauſa,contra quæ teſte probantur,
Non admittetur vis replicanda probæ.
Sit tamen,in caſu falſi, conceſſa querela:
Qua,falſos teſtes,fune ligare licet.

Tunc

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Tunc capitis caſus fuerit: Sententia contra
Autorem, & teſtes, ſæua gerenda venit.
Proderit interea, ciuilem pendere cauſam: Suſpenſio
Donec erit, ſceleris res manifeſta foro. iuris.
Inſuper examen non eſt vt fabula habendum, Forma ex-
Solus, cum ſolo iudice, teſtis erit. aminis.
Quid ſciat edoceat. cur? atq; vbi? quomodo? quan
Hoſtis an iſtius, quem premit ore foret? (do?
Teſtis an intererit: ſit an vnus victor, an alter?
Vtile num ſpectet, damna vel inde, ſibi?
Vt tulit eloquium: ſi quid retuliſſet ineptum, Except:
Omnibus in punctis, tunc cadat ille fide. iur:
Periurus teſtis, patrio priuetur honore:
Promeritas pœnas crimiuis atq; luat.
Non iuramentum parti, niſi forte careret In def:
Teſte, reæ dabitis: quando petita negat. prob:
Actrici parti eſt, dare iuramenta, nefandum.
Cauſa lucrandi, quod ſine teſte, petit.
Et velut actrici parti, ſine teſte vetatur
Vis ea vincendi: ſic, ſine teſte, reæ.
Cum reus, actoris fore vera petita, fatetur:
Non iuramento ſoluere faſſa poteſt.
Res confeſſa valet, pluſquam ſi teſte probetur. Satisf:
Sic, aſſerta, probet pars rea, quæq; cupit, prob.
Iudicibus ſcelus eſt parti, cum dicere debet Offic:
Iuſtitiam, patula munus inire manu. Iud:
Nocte, dieq; poteſt, cunctis, ius dicere, iudex:
Dum, puro affectu, conſpiciatur agi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Except: Iud: *Iudicium caueat, iudex iratus, in vnam*
Partem, neu fuerit ſanguine iunctus ei.
Si conſanguineus iudex eſt partis, an eius
Affinis, caueat dicere iura ſibi.
Pars tamen excipiat maturo tempore: ſi vult:
Haud ſecus: illius iudicium inde valet.
Ne quis confundat miſerum, ratione remota:
Tempore, cauſidicus detur vtriq; ſuo.
Ordo proc: *Terq; inſtare poteſt, & reſpondere petenti,*
Vtraq; pars ſcriptis: amplius inde nequit.
Quodq; probare ſemel, ſicut reprobare probatum,
Teſtibus exceptis ſuſpitione, valet.
Teſtibus admiſsis, reiectiſue, inde patrono
Cauſæ debetur copia plena fide.
Offic: cauſidici. *Hic petat audiri inplorata a iudice voce:*
Si vult iuſtitiam, ſollicitare ſuam.
Concl: cauſæ. *Deniq; concluſo caſu, inpletoue libello,*
Nulli plus liceat iungere ſcripta foro.
Haud ſecus, eſſe chaos forma ſerieq;, putatur
Proceſsus iuris: prorſus imago Dei.
Officium Iud: *Crimine ſi caſus fuerit, teneatur amore*
Chriſti cauſidicus, quemq; tueri hominem.
Metaq; communis tribuatur cuiq; roganti,
Horæ, vel ſemi, ſeu, duplicisue, trium.
Cum legitur ſcriptum clepſydræ ſiſtet arena.
Lectio nam, parti ſeruit vtriq; ſonans.
Iudiciũ finis cauſæ. *Vt tulerit iudex decretum, parte citata:*
Iudicium expleuit, quod reuocare nefas.

In

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

In proprijs actis, præceſſorumuè ſuorum,
Iudicibus vetitum eſt vlteriora geri.
Exequi, & obſeruare tamen decreta, licebit:
Extorquere nihil, nec reuocare poteſt.
Accuſatores diſcant, qui lædere tentant C. de
Quemquam, lucidius prodere luce ſcelus. prob.
Non valet inditiū ad crimē: Factū eſſe probetur.
Aſt, in ſuſpectum criminis, vmbra luat.
Nemo poteſt, hominem culpa reprehendere: donec
Culpa ſtet ante oculos, cuiq; videnda palam.
Fœmina nulla probat, licet indicat vmbra puel- Mulier nō
Proin eſt arbitrio iudicis arcta fides. (læ. prebat ſed
indicat.
Omnis enim debet, ſtudioſè inquirere, iudex,
Quodlibet, vt, facinus deſtituetur humi.
Vidi homines errare tamen perſæpe, putantes Simulatio
Inditio fieri, quod, nihil, ecce fuit. execrabil:
Quære ſtudeq; libris: nil me feciſſe videbis. Robertus.
Attamen en pondus, quis talionis? Ego.
Hanc iniuſtitiam patior. Væ talibus inquam Mich:
Iudicibus. Sacrum ius vbi? viuo tamen. Mar: P.M.
Iura Deumq; cano: quo nil mihi dulcius. Opto Cōſolatio
Dehinc ſeruire Deo: ſpes mea Chriſtus enim. maxima.
Audax, ſi quis erit, contra hæc documenta. Sanu Sanutus
Spōdet Alexander, cuncta docere probe. (tus idem qui
Scilicet hæc, iuxta Magdeburgenſia iura: Candia-
Saxonicum & ſpeculum, dogmata clara fore: nus.
Sed magis hæc ſolidat corpus ciuile chorusq; Ius ciuile.
Iuriſdoctorum: ſunt ea ſcripta ſcholis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Qui ſecus : ignorant leges : ratione carere
Scripta queunt dici : ius lacerare ſuum.
Omnia iura chaos : diſcordia maxima multis
Articulis eſſet, ius & inane foret.
At, qui maturo eſt examine quippe peritus,
Iureq́ communi, nil reprobare ſciet.
Si ſic: cur vſus aliquo ſine iure repertos
Cauſidico indocto, non modo ſternis humi ?
Lege ſub hac nulla, ne corruptela ſequatur
Vlterius peior, verba notato mea.
Quod caret inſcripto titulo, ſeu iure virorum,
Excipe: ne dicas, vſus, vt ante, docet.

Vſus altera eſt natura.

Vſus enim nocet : & naturam mutat in artem :
Sæpius ingenium voluit, ineſtq́ Deo.
Deinde voluptates pergunt. Quis diceret vſu,
Qualia vota cadunt ? quæue cupido fluit ?
O nimium dictu facinus, maiusq́ probatu,
In præiudicium regis, onusq́ tui.
Iusq́ peregrini, ſiue hoſpitis, audio, contra
Omnia neglectum iura, fuiſſe modo.
Pauperis hoſpitium, cuius tu tutor haberis,
Prouentusq́ eius, non bene diſtribui.
Prælia quottidie, & rixæ, litesq́ ſequuntur
Plures, quas debes tollere : vt ipſe potes.
Flebilis impietas abſit, ſoluenda labore.
Sola Dei pietas adſit, amica tibi.

Ordo venalibus.

Inſtat & huic populo veſana penuria rerum :
Ni tuleris ipſi, fertilitatis opem.

Qualis

Qualis opis ſit habenda tibi: virtute docebo.
Ne nos pœniteat, quid ſiluiſſe boni.
Regula ſi fuerit vendendi, ſicut emendi:
Omnis emat, nemo vendat, vt ille cupit.
Equũ erit, vt iuſtũ lucrũ, ſibi comparet omnis
Ære ſuo expoſito: ſed nocuiſſe nefas,
Ius erit hoc, tanti, quanti æquis vendere libris,
Quæ mercator habet conſolidata ſuis.
Ponderibus, falſisue vlnis, qui vendit, emetue;
Res inopi detur perditione ſuper.
Fraus inhoneſta cadat, ſatiataq́ corpora longis
Inſidijs, poſthac ſtabit amica fides:
Deinde decet ciues incumbere rebus honeſtis.
Req́ cauere mala, ac inuigilare bono.
Inuigilare bono, eſt communia commoda ferre.
Vtile priuatum ſpernere, quando malum.
Si tamen, ad placitum, mercator vendit, emitq́:
Mercator melior, qui meliora tenet.
Cum caret vrbs epulis, date præmia cuiq́ gerenti.
Qui contradicet, ſuppleat ille ſatis.
Pernicies inopi quia talis magna fuiſſet:
Amplior ac ciui, cui prohibetur agi:
Vendere ſic ergo liceat, quæ tempora poſcunt,
Præcipue ſegetes, vina, dapeſq́ foro.
Dico ego quod cupio propter communia terræ
Commoda, quæ Rex hic amplificare poteſt.
Rex pius eſt dominus: quidni fabricator honeſti
Subſidij? populo præſidiumq́ ſui?

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Vtilitas eſſet, ſic forſan, maxima regni:
Regis, nobilium, ciuis, & agricolæ.
Infima paupertas quoniam numerare tenetur
Inſolitum pretium, rebus vt illa caret:
Fallitur his precijs miſer & langueſcit in hora.
Corruptusq; fame, cogitur inde pati.

In plebem

Tu tamen, o cuſtos, oculos aperito. Docemur
A patre cæleſti, quòd ſumus vmbra ſoli.
Sunt homines etiam, qui abiecto vomere, cauſa
Potus, hanc vrbem viſere ſæpe ſolent.
Temporaq;, obſcænis, perdunt precioſa tabernis:
Et ſcelus ediſcunt, & bona nulla legunt.
Filius, a patriæ trahitur pietate, ſenectæ:
Vt bibere edidicit: quod ſcelus, oro, caue.
Ciuibus haud liceat rem, vi conuertere in vſum
Alterius, proprium, nec violare fidem.
Si patitur quis vim: manibus, pedibusq; repellat,
Qui, ſibi, vim tulerit: nil timeatq; malos.
Non ſecus, incipiat lites: non currat ad arma:
Non vocet ad ſe alios: ſed niſi iuris opem.
Inuigila pro poſſe tuo, celebrande Senatus.
Ne graue fiat onus ciuibus, ergo tuis.
Pauperis, eſt, adeo his terris, numeroſa caterua.
Eſt laruatorum, iam ſine fine, cohors.

Ordo in mendicantes.

Paupertas rogitat, ſibi, quod tribuatur amore
Omnipotentis opem: ſed, dare cuiq;, nocet.
Sunt, qui ſe ſimulant ægros, ſine cruribus eſſe,
Plenos plagarum, ſe fore vtroq; pede.

Se

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Se fingunt alij ſtultos, & lucis egenos:
Sunt tamen & fortes, incolumesq; probris.
Sæpius hinc homines, dubitantes his dare, non
Alteri opem digno: ſic patiturq; miſer. (dant
Quare animaduertes, ne quis, ſine teſte fideli,
Et venia veſtra, poſcat amore Dei.
Præcipuè ad valuas templi petulanter: & ædes
Nullus homo introeat, proditione tuas.
Cur? quia, ſæpe nocet: iuuat & nil talis eundo
Pauper qui petulans eſt: vel iniquus homo.
Ruſticus omnis iners, & idoneus arte, vagando
Compede cogetur ferre alimenta ſibi.
Hic, quia delirat contra præcepta parentis
Æterni: hic alios viuere fraude docet. Vagus eſt
Qui vagus, & ſine parte aliqua eſt virtutis ab ſuſpectus.
Abſit: & in furti ſuſpitione luat. (vrbe
Attamen, excuſare poteſt ſe, teſte recepto,
Integris fama, tempore, patre, loco.
Viuere nemo poteſt ſine certa lege: Magiſtris
Debentur pueri, nobilibusq; ſpecus. In auari-
Eloquar, an ſileam? quamuis ſiluiſſe iuuaret: tiam.
Non tamen omittam, vera colenda, ſequi.
Cauſa mali tanti, & communis peſtis, habetur
Improbitas hominis, qui pietate caret.
Ille ſuas, precio maiori vendere, fruges
Appetit: & prohibet dexteritate frui.
Cur? quoniã ſperat, magis vt, vendantur in anno
Proximo: & inde minus far, ſegeteſq; valent.
Seu

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Scelus Seu repetiti æſtus nimio feruore putreſcunt:
Contritæuè, leui gurgulione, cadunt.
Diſplicet hoc ſumo, qui fert animantibus, anno
Quolibet, humanis, omne neceſſe, Deo.
Noſco opibus plenos, cupidos adeoq́ peculi,
Quod, ſegetes vendi non ſine fraude, ſtudent.
Non erit hoc ingens facinus, cum diues auarus.
Vir, rudis agricolæ fungitur arte, ſacer?
His maleſuada famès creſcit, peſtisq́ vagatur:
Bellaq́ gignuntur pluraq́ damna fluunt.

Auarus fit homicida. Quare, homicida poteſt, tali ratione vocari
Diues, & iniuſtus quicquis auarus homo.
Abſint ergo homines tales. Diuina poteſtas
Sic clamare ſolet. Proxima iuncta dies.
Abſit eo ebrietas hominum, ſtrepitusq́ furorq́,
In plateis horum, qui ſine honore ſtrepunt.
Abſit cuncta lues, iniuria magna ſaluti
Corporis humani, non toleranda diu.
Naſcatur quamuis ſedenim contagio peſtis,
Sordibus ex putridis, ponderitate ſoli.

Plaga Dei. Nil tamen eſſe datur, iuſti, ſine velle Parentis:
Qui nos affligit, cùm ſcelus acre videt.

Miniſter plagæ. Aera permittens graſſari labe cruenta,
Quam fert immundus ſpiritus, ipſe, ſibi.

Executio miniſtri. Hanc immunditiem ſequitur fætore repletus
Aer, qui penetrat cor, triduum ante, ſati.

Spes. Parturit, hic, vermem quem ſi caro pure reſoluit
Quiſquis homo ægrotus, deniq́ liber erit.

Hic

Hic facile perdit pueros, ætate minores,
Aſt virtute graues, plectere nemo poteſt.
Ex hominum quare peccatis, naſcitur omnis
Diluuies, bellum, peſtis acerba, fames.
Ex hominum pariter pietate fideq́ refulget
Gratia cœleſtis, ſiue ſerena dies.
Dilige virtutem, ius dicito cuiq́, Senatus
Concipe mente Deum: quippe beatus eris.
Sola fides hominem ducit ſuper æthera? Quod ſi.
Ergo SENATVS aue: Saluus habetor. Amen.

AD OPTIMÆ INDOLIS QVEMPIAM STVDIOſum in Academia Roſtochienſi.

DIc mihi, quid melius credis, mortalibus, eſſe?
Ni, mihi, tu tuleris: fabor amice tibi.
Eſt id, ais, per quod ſcelus omne admittitur orbe:
Venditus eſt Chriſtus: vendita lux, & honor.
Hoc nego. Diuerſum, ſolida ratione, probabo.
Nanq́ voluptatis crimen id acre fuat.
Sed quid? Amor veri, ſola virtute, repertus
Eſto, tibi, melius munus, vbiq́ Dei.
Quod datur id donum? dices: Virtute. Sed illa?
A ſtudijs. Studium? Sedulitate tua.
Feruida ſedulitas, anſa, & ſudore laboris,
Panditur aſsidui: quam puer ergo ſubi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

IN NOVVM ANNVM
Sal: M. D. LXXVII.
INCLYTO SENATVI ROSTO-
chienſi: Vice Strenæ.
SALVTATIO HARMONICA.
Vltra ſcripti N. Autoris.

ANnus proſiluit nouus?
Chriſtus virgineo, eſt ex vtero, ſatus?
Serpens ſternitur Angelo?
Si ſic: dic igitur: Gloria ſit PATRI.
Adam fertur ad æthera?
Peccatrix mulier proinde renaſcitur?
In cœlos Abraham ſalit?
Lætamur. Sed enim? Culpa reſoluitur.
Si iam panditur omnibus
Cœlorum introytus; quid cupimus magis?
En cœli noua limina:
Gaude ROSTOCHIVM, & tempore iubila.
Nam fers iudicium DEI:
Tuq; es ſubſidium, virgaq; ciuium.
In te eſt lympida CHARITAS:
In te eſt Iuſtitia & condita VERITAS.
Ergô huic Zodiaco nouo
Adſis lætitia; plaudeq; cantibus.
Et quamuis fore iudico
Annum terribilem, hortor PATIENtiam.
AMEN.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

GELBOC.

DE INEXISTI-MABILIBVS AQVA-RVM, BELLI, ET MOR-BORVM INFLVXIBVS, IN

annum proximum

M. D. LXXVII.

Cum gratulatoria ex IESV carmine: nec non, ex hoſte ſuo, triumpho paſſo.

Deq; dubitanda, in proximo, poſt hunc, Anno, fame, non ſine ſororibus.

IN GRATIAM INCLYTI, ET AMPLISSIMI SENATVS LVBECENSIS, AC CVNctorum, quorum intererit.

ASPIRATIO HARMONICA, credenti vtiliſſima.

CANDIANO AVTORE.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

INCLYTO, ET AM-
PLISSIMO SENATVI
LVBECENSI.

CARMEN DIMETRON
CANDIANI.

Magna quidem tibi debetur reuerentia tellus
Nomine ſplendidior.
Alma Lubeca, virûm ſpecie decorata, boniſq;
Plena ſalutiferis.
Te luſtrat peregrina cohors, germannq; turba
Mercibus, ipſa, ſuis.
Vandalus, Islandus, Scotus, Noruegus, & Anglus,
Sic Gothus, vtq; Danus.
Reginam petito maris, vt meminiſſe Lubecæ,
Vir citò non poteris.
At maris illius, quod tantum Balticum habetur:
Non tamen vlterius.
Huic cœli aſpirent: faueas diuina poteſtas
Ciuibus oro tuis.
Nam properant ſtrepitus armorum, martiaq; arma,
Pectora clade replent.
Felix, qui bellum audacter, duce iure, ſequetur.
Nanq; valebit amen.

Inclyto

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

INCLYTO, ET AMPLISSIMO SENATVI LVBECENSI.

DEDICATORIA. AVTORE.

INTER cunctas diuinandi artes, quæ ætas prima, ad hancvſq; diem protulit, quamuis aliæ vagæ, aliquæ fallaces, quædam prohibitæ videantur: non tamen ea, quæ ex diuinis prophetarum tabulis venit, recenſenda eſt. Futurorum ſiquidem omnium in ſe continet reuelationem, cx inueſtigationibus. Amos 3. *Quia non faciet Dominus Deus verbum, niſi reuelauerit ſecretum ſuum ad ſeruos ſuos Prophetas.* Hanc ideò diuinitus oblatam maiores noſtri non immeritò GELBOC ſiuc GELBOE nuncupauêre. Vndè mons ſic nomen ſumſit, in quo Saul ſummus reuelationum inueſtigatur, ac horæ ipſius non ignarus, diem nouiſſimum impleuit. Cui quidem, cum ego iam multos annos aſſiduè inuigilauerim, auctoritate diuina fretus, Anno 1566. menſe Iunio, ſub aduentum in Pol. Iulij Ruggerij N. A. prædicerc ibidem auſus fucram fatum Aquilæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

ad ſexennium, (vt vidimus:) ſydus & inde nouum: quemadmodum apparuit, cum ſignificatu anfractus terrarum iunctarum aquilæ & memoranda per orbem, &c. Quod porrò, quanquam à cunctis non omnino intelligeretur: reſtabat tamen, non obſcurum id multis, qui me omni excuſabant culpa propterea quod aſſeueratum fuerat, ſydus ilicò appariturum poſt Aquilæ fatum. Memini Andream Dudicium hominem ea auctoritate & iudicio, quem aula Ceſarea & non pauci viri docti intelligunt in rebus politicis, necnon doctorem Aloyſium Roy: Hyſpanum, doctoremq́; Patricium à ſecretis ambos viros regios, & Hieronymum Oſſolinium Caſtellanum Sandomirienſem, nec non plures viros præcipuos in Pol: riſum ſumſiſſe, & obſtomacatos. iri propterea quòd prædixeram in ſex annos nouam ſtellam deſuper apparituram. Porrò, cum id licuiſſe mihi cenſeretur ſoli dementiæ, nec me tueri iuſta aliqua excuſatione ex plurium perſuaſionibus ſiniſtris, ipſe poſſem; conſtitui id vaticinium, in Prutenorum Cœnobio Guſtadienſi ad annos aliquos ſepeliri, ac arcula claudi: ſperans fieri, quod alij non. Dum itaque in Ruſſia agebam, anno 1572. menſe Nouembri, centum milliaribus procul Gutſtadio, improuiſo ſydus apparuit (Mirabile ſic viſu, vt olim auditu) Quo ilicò aperto reminiſcebar ſarcaſmorum iniquè paſſorum, quos ego prætereo. Venio ergò demum in Pruſſiam: ac, non ſine publicis notis, rerum, ac documentis illuſtrioribus

bus

bus ex loco, & manibus cuſtodum, aſtante publico notario, & teſtibus, recipio vaticinium id, poſt ſubſcriptionem Propoſiti iſtius Fabiani Romani, & Regiomontem rectà mecum aſſero, vt commonefacerem cunctis ex eo ſignificatum, nempe talem, qualem nunc experiri cæpimus. Verumtamen, quamuis id prælo commendari mihi conceſſum fuiſſet à Rectore, ac Academia ea tota: H E S: impedit, arguit, & reprehendit irritè negocium, inquiens eſſe contra Danielem, vetatq́; ideo videri, non ſine ampliſſimo cunctorum damno. Enimuerò, ſi viſum & animaduerſum fuiſſet, procul dubio non ſequebantur tantæ diſcenſiones, & ciuilia inuicem bella, quæ poſthac orta ſunt in Sarmatia, & perturbationes inextinguibiles, quas modo ſentiunt regna, ducatus, & principes orbis terrarum. Nondum dies claudebatur, quo malum aperiri debuit, (teſte Ieremia 1.) in Aquilone ſuper omnes habitatores terræ. Idolum zeli, quod vidit Ezechiel in campo (dum in cælum raptus fuerat) ad prouocandum æmulationem in Aquilone, non incidiſſet ſuper ætatem noſtram, at ſuper poſteros. Moab, quæ nouiſſimis diebus conuertenda eſt, ex ipſius maxima iactantia, præſumtione, & ſuperbia, nedùm agnoſceretur, per barbam ſuam raſam, nec caluitium, nec cilicium, quibus vtuntur præcipui ex Moab. Nunc autem nec ego id hîc tractarem, quod ad tollendum hoſtis conatus, ſpemq́; neceſſario cogor, ob euitanda, quæ nobis maximè imminent, diſcrimina. Qui-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

bus deniq;, vt plenam fidem adhibere poſſint ſpectabilitates veſtræ, Ampliſſimi & Clariſſimi viri Senatorij, conſtitui præmemoratorum omnium vobis ſpecialiter aperiri teſtimonium, quod penes me reſtat. Reliquum verò, quod perſona mea, non ſine magno periculo & ſumptibus, egit, & agit in veſtram & totius fidei Chriſtianæ gratiam, vobis & Roſtochienſibus primo manifeſtandum, poſtea vniuerſis duco. Suſcipiant itaque, & perpendant Dom: veſtræ prudentiſſimæ, & quiſpiam alter, ad quorum manus hoc meum quanquam exile, metrum venerit tantorum exordium, in meliorem (quæſo) partem: Quod ſi æquo animo vos feciſſe experiar: ſpondeo maiora conducibilia, & non iniuſta, nec inutilia ſcitu quæ hîc tracto in commune commodum & ad Dei gloriam. Datum Hafniæ 5. Cal. Decem. M. D. LXXVI

DE VERA DIVINANDI ARTE.

Metrum italum, & latinum.

CVm, futuri, optas aperire caſus,
Nil laborato in numeros dierum;
In Planetarum, domuumúe caſus:
Sed pete, amplarum, documenta rerum.
Quæ? Prophetarum codices, & auſus
Numine obtuſos, quibus omne verum
Panditur. Gelboc venit. Ergô nomen
Hoc homo intendens, capis, omnis, omen.

Vati-

VATICINIVM EX aureo Codice.

IN GRATIAM INCLYTI, ET AMPLISSIMI Senatus Lubecenſis; ac cunctorum, quorum intererit.

CANDIANO AVTORE.

Filij aduentum modulamur ergô;
Quem diu optabant ſapientiorum
ISRAEL patres; ſcelus ob parentis,
Quod tulit anguis.

Si tenebrarum interitum fatemur:
Gaudium, quidni, & melodia ſuauis
Verſui noſtro tribuetur? Ecce
Natus Ieſus.

Impium (væ væ) genus Impiorum
Non Deum noſcunt: licet ante Chriſtum
Dixerint talem fore: proinde qualem
Experiuntur.

Annus vndenus ſeriem dierum
Pandit iniuſtis. Sed in hoc futuro
Quid boni? Dicam. Vercor pericla,
Quæ precor abſint.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Mallem in errore,hoc,fore: quàm probari,
Quod cano,verum.Siluiſſe credo
Eſſet iniuſtum. Precibus moueri
Nam quit Ieſus.
Tranſeam(quando Aſtrologo nec vlli
Conſtat)horrendum facinus,quod olim(Ier.1.)
Concinit vates Ieremia, habendum
Proin ſuper omnes?
Raptus in cœlum Ezechiel videbat
Idolum zeli,boreali in ora. (Ezech.8.)
Quas ſuper gentes? Ubi? quando? ſacris
Panditur actis.
Clarior cunctis Eſaia adhæſit
Senſui:quando Moabum ruinam (Ier.48.)
Protulit,propter ſcelus in trahendo
A patre natos.
Nil(Amos inquit)niſi per prophetas
Dixerit primum Emanuel replebit. (Am.3.)
Ergo quærendum. Siquidem futurum
Ex Deo habetur.
Comperit quondam Ilkuſius profeſſor
Magiæ,in Grachi ſtudio celebri, (ILK.)
Id, quod ante annos didici , canoq;
Flebile iniquis.
Fertilem credunt homines futurum
Annum: erit quanquam ſterilis.Ruinam
Conferunt venti ſegeti, geluq;
Sub gemini ortum.

Grando

Grando turbabit, celeri procella
Virginem oppreſſam furijs aquarum:
Quo ſeges luget: peritura duplo
Ergô periclo.
Quis mihi credet vomitus aquarum,
Quos in hoc anno reperi futuros,
Cornibus Tauri? & ſegetum venenum
Vngue Leonis?
Credat vrbs quæq; & caueat, valebit
Ni: niſi multum nocuiſſe, oportet,
Ciuibusq; ipſa ſerie locatis
Cardine portus.
Ex Padi & Plauis fluuijs, Senatus
(Ni mihi credet) VENETVS ruinas
Ferret, O Ieſu patriæ miſertor
Omnibus almæ.
Æquor, horrendis Aquilo procellis
Vexat vt circum: fluuij tumeſcunt
Imbribus denſis, ſuperantq; fluxu
Prata, locosq;.
Quò rotas, ſubtus rapidos aquarum
Ambitus frangi video: domosq;
Caſtra, caſtella, & documenta celſis
Turribus acta.
Quando debentur? Caput inſtat horum:
Martium, poſtquam ſuperant Calendæ:
Tunc gelu maius renidit: niuesq;
Equora replent.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Aratron
Saturnus cum Mercurio, pruinis
Incutit terram gelidis. Tumultus
Proin ſuper cœlos reſonant. Orion
Aera vaſtat.

Amplius quare hac hyeme, eſt acerbum
Ver. Nouo tempus gelidum ſub æſtu
Noueris. Quid tunc ſegetes? Peribunt.
O vtinam abſit.

Nec parum damni faciet colono
Miles armatus, celeri caballo
Tranſiens terras Aquilonis: Eheu:
Per, tremor, arctus.

Maximus ſurgens homo fert honorem,
Sic ſolo, vt proli, patriæ, ſibiq́.
Qui, niſi vera hac documenta ſentit
Arguit ipſum.

Scire, qui quærit magis in ſequenti
Termino ex terris Aquilonis; infrà
Perlegat tegma Ilkuſij: Sub illo
Quodq́ patebit.

Prælij, cur iam tremebunda tanti
Vota perquiram, vel acerbiora
Tela, quæ AR Atron parat hoc in anno
Proximo habenda?

Solvitur BETHOR, cupidus docendi
Dogma diuerſum à pietate Chriſti,
Et nouas leges reperire, apertis
Viribus orbe.

Peſſi-

Peſſimus PHALEG furibundus ecce
Irruit, tentans animos virorum
Flecti ad armorum ſtrepitus, petitq́;
Fata viroſq́;.

OCH ſuperborum pater, abſolutum
Se putat Chriſto fieri, ſuaſus,
Quod Deus totum velit intricari
Crimine mundum.

En habens HAGIT pharetra ligatum,
Arcum inhumanos ſine caſtitate:
Confici exſpectat, pathicoſq́; amores
Marte reſolui.

OPHIEL, voluens latus huc, & illuc
Seminat lites, puer infidelis, (Ier.1.)
Pectore in cuncto, & ſtrepida paratur
Labe nocere.

PHVL quid intentat? docuit Propheta,
Quando bulliri inſpiciebat ollam:
Quo malum extenſum eſt, ſuper incolarum
Iam genus omne.

Non tamen cœli patiuntur, orbe
Dæmones ſolui ſimul; ac moueri
Omnium ſedes. Stolidè putatur
Iudicium ergô.

Hæc hyems portat nihil inquietum.
Ver nouum gignit noua atrociora.
Poſt aquas bellum venit, & tumultus
Undiq; creſcunt.

Nec

Nec puto hunc regem poterit ſilere;
Cùm Suecum intendet properare in æquor
Hoc ſuum. Moſcus furit, & Scytharum
Copia terret.
Quid Iouis tendat volucris: quid ille
Principum ſplendor celeberrimorum
Penſitet contrà Moab, & ſequetur:
Prætereo ipſe.
Quando dehinc finis? Docuit propheta:
Sunt equi ad bellum ſubitò parati.
Sed Deus, cui vult, tribuit ſalutem,
Neſcit homo ergô.
Proindè triſtandum? Minimè deceret,
Nam malum nunquam meliori obeſſe
Iure diuino ſolet: aſt iniquo
Cuiq; virorum.
Herba nil prodens, veluti, colono
Prouido ex agris trahitur, ne amicas
Deſtruat fruges: ita habendus omnis
Bello homo nequam.
Scit Deus nobis, quid erit neceſſe,
Eſt enim iudex, ſapiens, benignus,
Cautus, & clemens, patiensq; iniqui
Nil, ſine pœnis.
Lector, ergô, iram patienter vltrò,
Ferto cœleſtem. Tibi nam ſaluti
Maximè confert. Sacra pœnitentem
Plaga iuuabit.

Qui

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Qui Dei debet dubitare forſan
Lege cæleſti,vel amore?Cuinam
Diſplicet lumen, tenebras probando,
Quas habet ante?

Non nocet ſeruis dominus benignus.
Ergo nec Chriſtum nocuiſſe oportet.
Fit minor magno , minimoq; maior,
Ex homine,ortus.

Pauper interdum hic ſpecioſus; ille
Diues eſt turpis. Salit hic, recedit
Ille fortuna. Celebris miſellus
Mente,eget alter.

Vita cum morte eſt generale cunctis.
Nil voluptatis patimur remota
Parte virtutis ſimili ,ſub æquo
Pondere penſum.

Quid valet contra interitum? Putabis
Nil fore? inſanis. Veneranda virtus
Occidit mortem. Niſi rem probabo,
Nuncupar amens.

Fama ſi eſt vitæ ſpecies,decusq;,
Viuit en Maro,Cicero,Platoq;
Ac Alexander Macedo.Decore
Mors cadit ergô.

Ut rapit vitam ſubito voluptas
Sic,voluptatum,eſt,quæ inimica,virtus
Altera vita rapidè potitur,
Cum ſibi rapto.

O Dei

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

O Dei membrum, ſpecimenq; honoris
Adſis obtuſis oculis. Voluptas
Nam nece accerſit, laceratq; mundum.
Prôh miſerandum.

Ergo ſtet virtus crapulis? Pudicus
Hoſpes ingratus? Scelus omne rectis
Preſtet? & qui ſe perimit bibendo,
Dignior? Abſit:

O Deus rerum dator, & miniſter,
Qui nouos reges populos, duceſq;,
Et ſenatores facis, & repellis:
Iam miſerere.

Tolle nos cunctos potius flagello
Turcico: quam nos proprio veneno
Se peremturos patiamur. Illa
Mors iuuat: hæc non.

Si nouum cœlum patimur, recenti
Stella, cò, viſa: noua terra debet
Tempore in curto fieri. Quid ergô?
Gens noua habenda.

Si malus quiſq; eſt: pereamus omnes.
Sin. Homo viuat. Quia iuſtus vnquam
Non relinquetur. Valeat caterua
Ergô bonorum.

Regna mutantur: pereunt ducatus,
Et poteſtates, ob iniquitatem,
Ac dolos, fraudes, facinuſq; regum,
Vel populorum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Te venit bellum, requies, ſalusq;
Nilq; ſortimur ſine velle iuſto
Ipſius, per quem documenta Chriſti
Concino Ieſu.

Gratias ergô tibi gratioſo
Gentium ſoli gerimus parenti:
Supplices, quem nos petimus, ſalutem,
Simus vt ægri.

Perdita eſt omnis pietas, fidesq;
Cur? Voluptati ſuperatur orbis,
Dehinc cauet virtus patriare tanta
Labe virorum.

Attamen ſcimus: ſcelus eſſe iuſtis
Semper inuiſum: inpietatem iniquo
Complacere omni: tenebras Errynni:
Crimina ſonti.

Semper occultum fore crimen? Abſit.
Veritas tandem veniet; nec vlli
Debebit iudex venia, niſi adſit
Pœna ſceleſti.

Charitas hæc eſt, ſine qua fatetur
Paulus, obtuſam fidei ſalutem
Eſſe. Quid peius ſcelere? Id probabis?
Sis ſcelus ergô.

Id bonus damnat. Quia quemq; oportet,
Rem ſequi effectu ſimilem. Probatur
Omne quàm prodeſt, vel obeſt, in actu,
Os, niſi claudat.

Quid

Quid valet verbum ſine veritate?
Actio deformis placet vniformi,
Quando ſubiecto eſt ſimilis: modusq́;
Cuiq; modeſto.

Lege enim tali, recreatur æther.
Terra agi debet. Populus fidelis
Panditur terris: Noua ſtella venit.
Gloria Chriſto.

Ergo lætamur celebri triumpho
Hoc nouo paſſo. Celebramus almum
Virginis partum, ſtrepitu tubarum,
Quo cadit anguis.

Iubilate, ergo, generoſiores
O LVBECENSES probitate Ieſu,
Qui ſuper lignum patitur necari
Se crucis: Eheu.

Si dies talis memorandus, Orcum
Claudit horrendum: quid habere ſpectas
Pulcrius ſcitu, ô pietate florens
Quæſo LVbeca?

Suſcipe in partem meliorem amici
Hoc mei donum: memor eſtoq́; horum,
Quæ nec incautè cecini futuro,
Proxime in anno.

IN

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

VATICINIVM DE VIRO, OMNIVM *SVPERBISSIMO.*

Eſaiæ cap. 14.

IN GRATIAM AMPLISSIMI SENATVS *VViſmarienſis.*

CANDIANO AVTORE.

EST propè quod veniat tempus: miſerabitur atqui,
Nam Dominus Iacob: nos & requieſcere ſancta
In terra faciet: iungetur & aduena iuſtis.
Hunc populi adducent ad ſe, gratumq́; tenebunt.
Dicendum ſed enim contrà Babylona iuuabit.
Exactor ceſſat: quandoq; tributa quieſcunt.
Contriuit dominus baculum dominantis, & vrbes.
Cuncta vetus ſilet; exultat noua terra futuro.
Ex quo dormiſti; non eſt, qui aſcendat in illum,

D Nos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Nos qui ſuccidat. Centrum turbatur in huius
Occurſu aduentus, quo concreuêre gygantes.
Surrexêre ſuo è ſceptro dux quilibet, & rex:
Qui reſpondentes dicent tibi. Vulnera ſicut
Nos, quoq; tu pateris: noſtri ſimilisq; videtor.
Concidit ergo tuum miſerum, vir inique cadauer
Quomodo de cœlo cecidiſti partibus orte
Lucifer, Eois: in terram corq; ruiſti?
Vulnera, qui terris interdum inferre ſolebas,
Necnon corde tuo fari. Super æthera celſum
Aſcendam: Et ſuper aſtra Dei exaltabo meorum
Sceptrvm, aut imperium: ſupra reſideboq; montem
Teſtamenti, vbi fert Aquilo latus: atq; ſubibo
Deſuper aſtra Dei, celſis in nubibus. Inde
Cæſari ero ſimilisq; meo, vel maior honore.
At, quoniam iniuſtè es factus ter apoſtata Chriſto:
Interiturus eris circum fundamina Laci.
Proſpicient omnes inclinabuntq; locuti:
Nonnè vir eſt idem, qui conturbauerat omnem
Terram? qui regnum varium concuſſit? & orbem
Deſertum poſuit? (quid ni nouus ergô ſequetur?)
Rex quisq; vt dormit, ſolito contentus honore;
Tu quaſi pollutus ſtirps, proiectusq; ſepulcro
Cingeris vltrò, te Laci pædore peremti.
Tu terram quamcumq; tuam amiſiſti, & amorem
Iamq; tui populi interiti, ſiue exulis atqui.
Non itaq; eſt dignum conſurgi ſemen iniquum.
Filius in patrem, quare ſe conferat armis.

Ne-

Nequitia alterna, expellatur ab orbe tyrannus.
(Inquit Iona ſequens)pereat natusq́, paterq́.
Non orbis facies, hærede implebitur iſto.
Conſurgam (ſequitur dominus)Babylonis in omnem
Progeniem,nomen perdam,germenq́ virorum.
Hoc eſt conſilium,quod cogito iam ſuper omnem
Terram.Ac hæc manus eſt extenta.Auertet homo illã?
Fumus enim veniet ſeptem è regione trionum.
Eius,non eſt qui effugiet diuinitus , agmen.
Fundauit Dominus Sion, & ſperabit in ipſo
Paupertas,populusq́ ſuus, nec corruet vnquam.

Nec contra quempiam Autor,quem non propheta, ſentit.

IN BARBARVM, QVI NObiliorem ſe,rogat in hoſpitem:dehinc domi lædit,& ſpoliat.

CAndidus inſidÿs proſtratus ſoſpitis hoſpes,
Nil fert dedecoris.Iura fidesq́ docet.
Plus quia ſæpe decet lædi à prædone,capiq́
Quam bene tractari. Dum ſimile optat idem.
Chriſtus proſtratus,captus,læſusq́: Secundus
Maxmilianus,eo deniq́ Cæſar,erat.
Quidni ergò ſolus: quamuis nouus ipſe fuiſſet
Hector,vel Samſon,qui modulatur? Age,
Reſpice perſonas. Mala fert vas futile vina,
Perfidus inſidias; exitus acta, probat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

VATICINIVM

DE DESOLATIONE MOAB

*Ex Eſaiæ 15. & 16. necnon ex Iere-
miæ 48. cap.*

IN GRATIAM IN-
CLYTI, ET POTEN-
TISSIMI SENATVS. H.

CANDIANO AVTORE.

De Polonis qui maluit fieri

ERgo Moab flebit. Sed quid Moab eſſe putator?
Quando onus ipſius quæratur carmine iungi.
Dicam: de patre gens veniens eſt, quæ tribus annis
Poſt florem acceptum (ni errat ſcriptura) peribit.
Inq; Aquilone manet gens hæc inimica bonorum,
Barbara, & inſipiens, petulans, temeraria, fallax,
Inuida, deceptrix, iniuſta, maligna, ſuperba,
Non audax animo, ſed mendax ore, fideq;,
Iactabunda nimis, correſpondensq; nec vnquam
Æquo marte vlli: cuius pars magna tyrannis.
Luxurioſa proci, plena ambitionis, & iræ,
Seditioſa magis contra ſua iura, patremq;.
Nil virtute valens, ficta at pietate, doliſq;.
In quemcumq; ſuum regem, excelſumq; patronum,

Quæ

Quæ plusquam potuit, facere eſt conata. Proinde
Vniuerſa Moab, non Sarmata quiſq; vlulabit.
Nam pia gens etiam reperitur amica fidelis,
Iuſta, proba, & ſapiens, experta boniq; maliq;,
Et decus, & ſplendor præſentis cominus æui,
Sarmaticis oris: veluti res indicat actis.
Inter quos illi, fatali lege probantur,
Stemmate, cuiq; duplex eſt quinimo ſyllaba iuncta.
Iſrael eſt itaq; hæc mihi gens cenſenda, deoq;
Grata ſuo, & regi: quo differt altera ab illa.
Sed plures dicunt. Qud ni Iſrael ipſe? Quieſcat;
Non tamen ipſius arbitrio; ſed iudicis, vtrum,
Illius in ſummo, qui dominatur Olympo:
In cuius manibus ſunt omnia credita iura.
Intereà qualem, diuino teſte, ſequemur.
Qui ſe de patre diſſoluebant propter iniquum
Seditionis onus, vel crimina acerba, negantur
In numero Iſrael eſſe viros. Quemcumq; Tyrannum
Non cenſes gratum eſſe Deo. Cui barba; nequibit
Eſſe Moab. Sed enim cuncti hac ſunt lege notati.
Caluitio vtuntur, raſis præ pectore barbis,
Cilicio, & ſaccis ad lumbos, ſede trionum.
Chriſticolæ fidei expertes, ni forte putentur
Ex Scythico genere eſſe ſatos? Documenta probabit
Ter quinto in capite en vates Eſaia propheta.
Sexq; octo Ieremia docet diſcrimina tanta.
Nec non quando Moab, de hinc conuertetur Ieſu.
Sacra fames inuadet eos, pluresq;, futurum,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Currenti, poſt hunc, anno, cum peſte necabit
Iniuſtos homines vexatos vndiq; bellis.
Quàm fore bella diu debent? quo iure cauendum eſt?
Cur Deus has gentes decernit perdere? quali
Puniri plaga? cur conuertenda? leguntur
Omnia, diuina tabula EMANVELIS, in ipſa.

Nec contra quempiam Autor, quem non Propheta, ſentit.

CONGRATVLATORIA CANDIANI.

Ex hoſtili conflagratione, in RVSSIA.

EN ego cum Egyptho meritus de gente triumphum
 Proditrice Scythas Marte ſecutus eram.
Manadroi verto: hæc cui teſtem offerre ſolebam
 Qua fit Alexander coniuge dante fugit.
Cum ſex ſex potui bis millia in vrbe Leonis
 Talia, corporibus clauſa tenere die.
Vnicus eſt annus duplici cum menſe: quod ipſe
 Ex onere interitus ſola ope ſurgo Dei,
Cui caput eſt horum occultum: ſit ſinciput ergo:
 Cui non: ſit ſpeculum. Nox niſi, adeſto dies.

CODI-

CODICILLVS EX AVTENTICO, QVI ILLÆSVS REperitur adhuc in autoris manu.

In gratiam. S. R. IMP: contra Moab.

CVlmenſis Præſul: Pruteni quando ducatus
Vltrò fers onera iſtius, contra agmina Chani,
Lux Patriæ, virtus animæ ſpes maxima vitæ,
Muni animas Chriſto, muni quoq; corpora telis.
Eſt ſiquidem conceſſa tibi, nec iniqua poteſtas.
Nil timeas hominem. Te Pruſſia poſcit. Adeſto
Sic patriæ, vt fidei. Tibi væ ſecus. Iſrael vnquam
Inſidijs minimè cadet. ô pie lector aueto.
En lupus acer oues petit, ipſo dente lupino
Trino. Quid faciet? Vereor ne retibus inſtet.
Circa Cracouiam quando? Ter ſeptima Aprilis.
Oeſtrum at ſe perdet: ni vis erit omine maior.
Tu quid ages tellus? Quod ſola potentia poſcit.
En modo tempus adeſt, quod iam noua ſtella ſpopondit.
Res eſt in manibus cæleſtis patris. Habeto
Arma Deum, clypeosq; fidem, interitusq; ſalutem.

ET EGO ANDREAS CRVGER LVBAViæ SCHOLÆ. M. fateor manu propria, hoc præſens carmen ex altero ſimili me extraxiſſe: quod nomine Nobilis. D. Alex. S. T. V. autoris, affixum fuerat valuis Eccleſiæ iſtius Cathedralis: dum ſacra, ſub hoc peragebantur, paſchalia, Anno M. D. LXXVI.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

DE LONGÆVA POESI.

Metrum Italum, & latinum.

CANDIANO AVTORE.

QVisquis vult bona nunc carmina condere
Inquirens ſeriem, quì illa diutius
Stent: diſcat triplici hoc pergere pondere
(Natura ingenium, ſi eſt ſibi tutius.)
In laudem viri iniqui metra prodere,
Seu vani, caueat. Nil breue longius
Iungat materijs. Deindè ſeueritas
Non abſit lepori; nec mera veritas.

NOſtro tempore verum, quaſi lotium,
Cenſetur? Video, ob gentis inertiam.
In longum breue ſoluens parit ocium,
(Ni plus ſe doceat, vir, ſapientiam.)
Laudans vanum hominem, tale negocium,
Secretis gerit in blandiloquentiam.
Quid fert materia, & quæq; relatio,
Vates concipiat. Ni: perit actio.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Bituminatum
ob errorem
typographi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

DE ORIGINE ANIMANTIUM

PECCATI, MORTIS,

ac pœnitentiæ &c.

TRANSLATIO HARMONICA

ex ſacro codice.

IN GRATIAM INCLYTI SENAtus ROSTOCHIENSIS

CANDIANO AUTORE

ſeoties interfecto.

ANNO M.D.LXXVII.

DE ORIGINE
ANTIQVA
...ATI, MVSIS
familiaris ...

DECLAMATIO HARMONICA
... ſcripta ...

IN CONVENTU INCLYTI SENA-
tus ROSTOCHIENSIS

CANDIANO AUTORE
...

ANNO M.D.LXXVII.

ARGVMETVM
AD LECTOREM
Memorato N. autore.

SI vis, Lector amice, comperire
Diuine genus omne veritatis:
Noſtrum carmen habe: hoc ſtudeto inire,
Non turpi leuitate vanitatis:
Sed certa ratione, tu potire
Dilectu fidei, atq; charitatis.
Sicut edocet hîc pater ſupremus:
Quem pura pietate nos videmus.
Non cenſes ſcelus eſſe, ſi hîc habentur
Plures verſibus ijs, phraſes toniq;
Quod rarum eſt, valet. Ergo vt annotentur
Affectus hominum mali, boniq;:
Decreui vt ſine labe clauderentur,
Supra carmina, P. modi, ſoniq;
Qui deſiderat hinc meum decorum,
Hoc carmen vetat aure ruſticorum.
Nam, quamuis Deus, hoc in orbe, præſtet
Vim cunctis animalibus legendi,
Quod prodeſt ſibi: fit tamen quod extet
In deſiderio exitus nocendi.
Proin, ne mens mala quempiam moleſtet,
Sed proſit cupidis, Deum colendi:
A Pleno ſapientia hoc legatur:
Vt diuinitus, ens, fidem ſequatur.

In

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

INCLYTO SENATVI ROSTOCHIENSI.

EPISTOLA DEDICATORIA.

SI Senatus Roſtochienſis planè intelligeret ea, quæ à deuotiſſimo Iſraelitidum coram oranti,non obſcurè acta ſunt, contra ſeditioſam gentem MOAB, minime quidem dubitandum eſſet, quin tanta ipſius affectio, tanta hominis diligentia, tantaq; officiorum excitatio, gratuito animo non acciperetur à vobis ſpectabilibus viris Deum in iure,charitate & dilectione repræſentantibus; ſicut a cunctis de Republica chriſtiana benemeritis non inſcijs rerum accepta ſunt. Pruſſiæ Ducatus denegare nequit,in quæ,& quot diſcrimina eum vidit & ſuſtulit, qui coram uobis agit. Cum ſæpe numero inter tela & hoſtes vltro profectus non dubitauerit perſuadere Heroibus, quod cælo & terris non ingratum erat. Qui oppoſitus Moabitis affixit ad valuas eccleſiæ Lubauienſis feſtis paſcalibus (dum innumeri aderant populi)quid ex homine ſperandum ſiue dubitandũ fuerat:vt noſtris iam experimur oculis. O Antiſtites, ô Palatini,ô Præfecti ô Officiales,ô procon-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

ſules, o Magiſtratus, o ſchola Lubauienſis, o Culmenſis ſi Deum & veritatem non contemnitis, tantorũ (quæſo) teſtimonium perhibitote: ciues dicite, ruſtici recitate (aſſuiſtis enim) quid orans ibidem fecerit, ac tentauerit in terra veſtra. At inique forſan? Nequaquam: ſiquidem id, quod ipſe egit, non ſpe lucri aut commodi ſiue inani gloria fecerit: ſed tantummodo in Dei gratiam. licet labi & errare poßimus. Quod autem Deo id acceptum ſit? minime dubitatur. In cunctis .n. his actionibus ſcio me Deum precatum fuiſſe (ſine quo nil fieri poteſt, & a quo omnia bona procedunt,) vt meis cœptis finẽ imponeret ſubmerſione, telo, aut peſte, in quibus maximè verſabar: ſi quid ex me arduis implicito negotijs expectaretur humano generi nociturum. O Samuel Samuel, qui, vt particeps arcanorum Sac. Cæſ. Mai. Dantiſci nuperrime agebas, teſtare (quæſo) quid auſus fuerim vita mea probaturum ad Dei gloriam. Vidiſti enim: præ habuiſti, & (ni fallor) ſeruas adhuc ampliſsimum fidei & conatuum meorum teſtimonium. O inclyta Venetorum Reſpublica quæ me inſontem diu fers exulem, propter ſuſpicionem fidei iniquißimam (cur non dicam: cur non dicam?) ſi quæ ex me clarißimè ventũ eſt tu iam intelligeres, et ſyncero animo perpenderes, quomodo non agnoſceretur iniuria intollerabilis mihi & ſoli Deo illata? Perpende itaq;, inquire, memento: quia ego non poſ-

ſum

ſum nec debeo. Nec mireris quod nomine, & a-
gnomine patrum ſolito(licet nec obſcuro vtar)me
tacitum vides. Æger enim non eſt ſanus,ſed can-
didior, quemadmodum antiquiores mei Candiani
fuere. Spero tamen (Deo annuente, teq; verum
non arguente) ſanus adhuc fieri contra Moabitas,
inter quos Deus hoſtem mihi inſtituit. licet in
proditoris caput,proditio(vt ſæpenumero contin-
git) ilico ceciderit, captiuitate, exilio, flammis, cũ
ex Deo,tum ex homine. Miraculoſum quidẽ dictu,
& induſtrius: vt inactis mortiferis illuſtrabitur.
Interfectum? Tu idem ſentis: quoniam non ex du-
orum,vel trium ore, ſed millium & millium fama
iniqua venit. Venetijs ergô, ſi interfectus habeor:
non indigne cenſui talium tantũmodo opinioni er-
roneæ morem gerendo, aſſentiri. O acerbiſſimum
quidem pluſquam mortem: dum vnico die priuari
patria, amicis, re, et ſubſtantia, viſus eram teſtibus
Suſannæ. Quod mihi ſemel id nec ſatis fuerat: ni
oportuiſſet(ſic me iactante Dei prouidentia,)ſexi-
es adhuc pati amplius. Bellunum, Motha,Scythia,
Elbinga,Ruſſia, & Dantiſcum,interituum attenta-
torum ſigna ferunt et ex auctoribus ſupplicium.
Proh illuſtriſſima cunctis exempla. Quare inter-
fectus ſepties, non impropriè dici potui. Hoc eti-
am,tu intelligito Senatus: ad quem lucubrationes
has dirigo; cur Alexander non dicar Sanutus, in
publicum editus. Hoc intelligant Regna Daniæ,

 Norue-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Noruegiæ, Gothiæ, & Vandalorum, in quæ
profectus, gratia aperiendi ſtatum quemlibet re-
rum Sarmatarum illi potentiſsimæ Maieſtati, ac
promouendi ea, quæ conducere Chriſtianæ Reipub-
licæ mihi videbantur, nomen meum conticui,
ac interſectum me dixi. Vnde recedens, cum in
præſentem portum deſcendere inſtituiſſem, quem
XV Cal. Ian: inexiſtimabilibus procellis & tempe-
ſtatibus Hyemis actus, tetigi: conſultum mihi fue-
rat, aliquos Doctores clariſsimos viſitare, Senatuiq;
ac Academiæ iſti, gratiam Dei, & omnem felici-
tatem carmine hoc precari, in commemorationem
natalis IESV: vt facio. Quapropter veſtras ſpecta-
bilitates ſupplex oro, & meritis laboribus conten-
do, vt hoc opuſculum quod eis offero, ad Dei omni-
potentis gloriam, eo, quo datur animo ſuſcipe-
re non dedignentur: non immemores ſapientis
edictum. Exiguum munus cum dat tibi pauper
amicus: Accipito placidè & gratis laudare me-
mento. Spero enim eo fieri poſſe ſplendorem, no-
men, & famam ſpectabilitatum veſtrarum eti-
am atq; etiam ampliorem; cui me commen-
do, ac offero. Datum Roſtochij XX Cal.
Ianuarij Annno Salutis.
M. D. LXXVI.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

IN NATALEM
IESV.
AD DEI PROXIMVM
ODA.
IN GRATIAM IN=
CLYTI SENATVS
ROSTOCHIENSIS.

Memorato N. autore.

FELIX O GENESIS: *Gloria PRINcipum:*
Salue præſidij dulce decus mei.
Sunt natalitio hoc qui cupiunt ſono
Lætari æthereo, aut carmine muſico
Hortanti ſobolem quamq; fidelium,
Vt CHRIſtum memorent, ſpem velut omnium.
Cantus fert animis gaudia triſtibus:
Sed qui ſunt ſonitus absq; materia?
Qui dat materiam, non tribuet parum
Promtis auxilium credito muſicis.
Ergo materiam præbeo lympidam
Vobis nobilibus, candidioribus.
Quam veſtris genitis atq; ſcholaribus
Mandate, vt vigili mente recolligant.
Quæro principium lucis ætheræ,
At non inuenio propter inertiam
Multorum, niſi præcepta docentium;

Quæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Quæ nil proficiunt Dæmonis odio.
Qui nil iam poterit: nam Deus abdidit
Serpentis tenebras carceribus nouis.
Sub IESV geneſi, quam celeberrimo
Verſu commemoro iam Coriambyco.
Gaude Chriſticolarum ora piiſſima.
Romanum imperium hoc numine iubila.
Rex, REſpublica, Princeps, Baro, Marchio,
Hac Lætamini Ieſu noua imagine.
Gaude nobilitas: Concine ciuitas:
Virgo coniugio proxima nubili,
Ciuis: ſoſpitibus, cumq́ nouo aduena
Ancillæ, & tenero ventre puerpera,
Hac ſpe lucidiori noua in æthere.
Gaude ſpes auium, grex animalium:
Humanæ ſpecies floris & arborum,
Mundus continuus, lumina ſeculi,
Et vos cælicolæ, cum angelico choro:
Quod terris data ſit lux, via, veritas,
Æqualis miſeris & grauioribus
Natis. Hanc celebra proinde fidelior
Vir mecum referens Gloria ſit Deo.

Oratij Flacci ad Mecœnatem Ode I. imitatio, non tam in quantitate carminum quam ſyllabarum.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 478 8°